

Tuần: 6

Ngày dạy: từ 12/10/2020 đến 17/10/2020

Lớp dạy: 7A1, 7A2, 7A3, 7A4, 7A5

NƯỚC ĐẠI CỔ VIỆT THỜI ĐÌNH- TIỀN LÊ

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC.

1. Kiến thức:

- Sự ra đời của các triều đại Đinh – Tiền Lê.
- Bộ máy nhà nước và công cuộc xây dựng đất nước thời Đinh - Tiền Lê.
- Cuộc kháng chiến chống Tống thắng lợi của Lê Hoàn.

2. Kỹ năng :

Giúp HS phát triển tư duy vẽ sơ đồ và phân tích sơ đồ bộ máy nhà nước, biết quan sát, khai thác kênh hình trong SGK.

HS biết lập bảng học tập khái quát diễn biến cuộc kháng chiến chống Tống của Lê Hoàn.

Rèn luyện cho HS kỹ năng vẽ sơ đồ.

3. Tư tưởng:

- HS ý thức tự hào, tự tôn dân tộc, ý thức độc lập, tự chủ trong xây dựng kinh tế, quý trọng các truyền thống văn hóa của dân tộc.

- Ghi nhớ các anh hùng có công xây dựng và bảo vệ đất nước.

4. Định hướng năng lực được hình thành:

- *Năng lực chung:* Hình thành năng lực khái quát vấn đề, khả năng phân tích, so sánh bộ máy nhà nước của các triều đại cũng như năng lực hợp tác của HS.

- *Năng lực chuyên biệt:* Phát triển tư duy nghiên cứu, đánh giá các triều đại cũng như khai thác kiến thức qua các tư liệu liên quan...

II. CHUẨN BỊ.

1. Giáo viên.

- Lược đồ kháng chiến chống quân xâm lược Tống lần 1.
- Tranh ảnh về di tích đền thờ vua Đinh - Tiền Lê.
- Tài liệu liên quan, giáo án, SGK.

2. Học sinh.

- Học bài cũ.
- Vở soạn, vở ghi, vở bài tập, SGK

III. PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC

- Vấn đáp, nêu vấn đề, trực quan, phân tích, thảo luận nhóm.

IV. TIẾN TRÌNH LÊN LỚP.

1. Ổn định tổ chức và kiểm tra bài cũ.

? Hãy cho biết những biểu hiện về ý thức tự chủ của Ngô Quyền trong việc xây dựng đất nước.

- Xung vương, đóng đô.
- Thiết lập bộ máy chính quyền...

? Tại sao lại xảy ra loạn 12 sứ quân? Ai là người dẹp loạn?

? Ý nghĩa của việc Đinh Bộ Lĩnh thống nhất đất nước?

2. Hoạt động khởi động :

- Mục tiêu : Làm cho HS hứng thú hơn để bắt đầu tiết học đạt hiệu quả cao.
- Phương pháp : Trực quan, pháp vấn
- Tổ chức hoạt động: GV chiếu video về Đinh Bộ Lĩnh.HS quan sát và trả lời câu hỏi – GV dẫn dắt vào bài.

3. Giới thiệu bài mới :

Sau khi dẹp yên 12 Sứ Quân, đất nước lại được thanh bình, thống nhất. Đinh Bộ Lĩnh lên ngôi vua, tiếp tục xây dựng một quốc gia vững mạnh mà Ngô Quyền đã đặt nền móng.

4. Dạy và học bài mới:

HOẠT ĐỘNG 1: NHÀ ĐINH XÂY DỰNG ĐẤT NƯỚC

- Mục Tiêu: Nắm được những việc làm của Đinh Bộ Lĩnh nhằm xây dựng đất nước sau khi thống nhất.
- Phương pháp : Trực quan, phân tích, nhận xét
- Phương tiện : máy chiếu
- Tổ chức hoạt động :

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY - TRÒ	NỘI DUNG BÀI HỌC
<p><i>GV sử dụng kỹ thuật động não.</i> ? Sau khi thống nhất đất nước Đinh Bộ Lĩnh đã làm gì? HS: → - Năm 968, lên ngôi hoàng đế (Đinh Tiên Hoàng). - Đặt tên nước Đại Cồ Việt, đóng đô ở Hoa Lư. <i>GV giải thích :</i> Đinh Bộ Lĩnh là người đầu tiên xưng đế còn trước đó Ngô Quyền chỉ xưng vương, đế là tước hiệu vua nước lớn không chịu thuần phục nước khác, vương là tước hiệu của vua nước nhỏ chịu thuần phục nước khác. ? Việc đặt tên nước là Đại Cồ Việt có ý nghĩa gì? Nước Đại Cồ Việt độc lập, ngang hàng với Trung Quốc chứ không phải nước phụ thuộc. ? Em biết gì về cố đô Hoa Lư? Tại sao Đinh Tiên Hoàng đóng đô ở Hoa Lư? Quê hương, vùng đất hẹp, nhiều đồi núi, thuận lợi cho việc phòng thủ..</p>	<p>1. Nhà Đinh xây dựng đất nước.</p> <ul style="list-style-type: none">- Năm 968, lên ngôi hoàng đế (Đinh Tiên Hoàng).- Đặt tên nước Đại Cồ Việt, đóng đô ở Hoa Lư.- Năm 970, vua Đinh đặt niên hiệu là Thái Bình, phong vương cho các con,- Dựng cung điện, đúc tiền, sai sứ sang giao hảo với nhà Tống. <p>=> Khẳng định chủ quyền quốc gia.</p>

<p>Ngoài những việc làm trên ĐB Lĩnh còn đặt niên hiệu Thái Bình, Đinh Bộ Lĩnh muốn gửi gắm điều gì? <i>Mong ước được yên bình, không có chiến tranh.</i> ? Em hãy nêu công lao nổi bật của Đinh Bộ Lĩnh đối với đất nước ta? Thống nhất đất nước, dựng nền độc lập... ⇨ Xã hội ổn định, nhân dân an tâm sản xuất, đặt cơ sở cho việc xây dựng và phát triển đất nước sau này.</p>	
--	--

HOẠT ĐỘNG 2 : TỔ CHỨC CHÍNH QUYỀN THỜI TIỀN LÊ

- Mục tiêu: Nắm được hoàn cảnh thành lập và việc thiết lập bộ máy chính quyền, quân đội của thời Tiền Lê.
- Phương pháp : Thảo luận, thuyết trình, nhận xét, tổng hợp.
- Phương tiện : máy chiếu.
- Tổ chức hoạt động :

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY – TRÒ	NỘI DUNG BÀI HỌC
<p><u>Thảo luận nhóm, hỏi đáp</u> ? Nhà Lê được thành lập trong hoàn cảnh nào? HS: Đinh Tiên Hoàng, Đinh Liễn bị ám hại, nội bộ lục đục. Bên ngoài quân Tống chuẩn bị xâm lược, Lê Hoàn được suy tôn lên làm vua. ? Vì sao Lê Hoàn được suy tôn lên làm vua? Có tài, chí lớn, mưu lược cao, đang giữ chức thập đạo tướng quân, được lòng người quy phục. ? Quan niệm PK cho rằng người phụ nữ giữ chọn tiết hạnh đạo làm vợ, em có suy nghĩ gì về việc làm của thái hậu Dương Vân Nga? HS: Thể hiện sự thông minh, quyết đoán. Đặt lợi ích quốc gia trên lợi ích dòng họ, vượt lên quan niệm của chế độ PK để bảo vệ lợi ích của cả dân tộc, đây là việc làm rất đáng ca ngợi.</p>	<p><u>2. Tổ chức chính quyền thời Tiền Lê</u></p> <p>* Sự thành lập nhà Lê: - Năm 979, Đinh Tiên Hoàng bị giết => nội bộ lục đục.</p> <p>- Trước nguy cơ xâm lược của nhà Tống, Lê Hoàn được suy tôn lên làm vua, lập nên nhà Lê (sử gọi là Tiền Lê).</p> <p>* Tổ chức chính quyền.</p> <p>- Trung ương: Vua nắm mọi quyền hành, giúp vua có thái sư, đại sư và quan</p>

? Chính quyền nhà Lê được tổ chức như thế nào?

Vua nắm mọi quyền hành, giúp vua có thái sư, đại sư và quan lại gồm hai ban văn, võ ; các con vua được phong vương và trấn giữ các nơi quan trọng. Cả nước chia thành 10 lộ, dưới lộ có phủ và châu.

HS: Thảo luận nhóm

GV gọi đại diện của nhóm lên bảng vẽ sơ đồ bộ máy nhà nước thời tiền Lê.

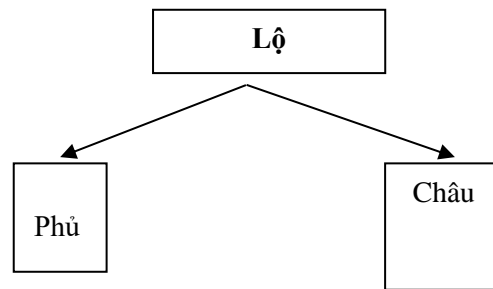
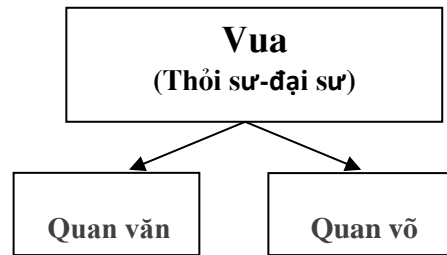
? Quân đội thời Lê được tổ chức như thế nào?

HS: Gồm 10 đạo chia làm 2 bộ phận: cấm quân và quân địa phương

lại gồm hai ban văn, võ ; các con vua được phong vương và trấn giữ các nơi quan trọng.

- Địa phương : Cả nước chia thành 10 lộ, dưới lộ có phủ và châu.

- Quân đội : 10 đạo và hai bộ phận cấm quân và quân địa phương.

HOẠT ĐỘNG 3 : CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG TỔNG CỦA LÊ HOÀN

- Mục tiêu: Nắm được hoàn cảnh, diễn biến và ý nghĩa của cuộc kháng chiến chống Tống thời Tiền Lê.

- Phương pháp : Trực quan – Vấn đáp đàm thoại

- Phương tiện : máy chiếu

- Tổ chức hoạt động :

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY – TRÒ	NỘI DUNG BÀI HỌC
<p>? Quân Tống xâm lược nước ta trong hoàn cảnh nào? HS: trả lời theo sgk</p> <p>GV tường thuật trên bản đồ về sự xâm lược của quân Tống.</p>	<p><u>3. Cuộc kháng chiến chống Tống của Lê Hoàn</u></p>

<p>? Quan sát trên lược đồ, em hãy phán đoán tại sao giặc kết hợp 2 hướng tấn công thủy bộ?</p> <p>HS: Tạo thế giọng kìm, buộc ta phân tán lực lượng.</p> <p>GV tường thuật diễn biến => Quân ta giỏi thủy chiến, chủ động chờ sẵn, tinh thần cao, đánh quyết liệt.</p> <p>GV tường thuật diễn biến</p> <p>? Em có nhận xét gì về cách đánh của Lê Hoàn?</p> <p>HS: Khôn khéo, táo bạo</p> <p>? Em hãy cho biết kết quả của cuộc kháng chiến chống Tống?</p> <p>? Ý nghĩa cuộc kháng chiến chống Tống của Lê Hoàn?</p> <p>? Tại sao Lê Hoàn lại trao trả tù binh đặt quan hệ bình thường với nhà Tống?</p> <p>HS: Yêu hòa bình, làm bạn với tất cả các nước</p>	<p>- Diễn biến của kháng chiến :</p> <p>+ Đầu năm 981, quân Tống theo hai đường thủy, bộ tiến đánh nước ta.</p> <p>+ Lê Hoàn trực tiếp tổ chức và lãnh đạo cuộc kháng chiến.</p> <p>+ Nhiều trận chiến diễn ra trên sông Bạch Đằng. Trên bộ quân ta chặn đánh địch quyết liệt. Quân Tống đại bại.</p> <p>* Ý nghĩa:</p> <p>+ Chiến thắng biểu thị ý chí quyết tâm chống ngoại xâm của quân dân ta.</p> <p>+ Chúng ta bước phát triển mới của đất nước và khả năng bảo vệ độc lập dân tộc của Đại Cồ Việt.</p>
---	---

V. CÙNG CỐ :

- Mục tiêu: Cùng cố để HS nắm được hoàn cảnh thành lập nhà Đinh, Tiền Lê, tổ chức chính quyền thời Đinh- Tiền Lê và hoàn cảnh, diễn biến, kết quả ý nghĩa cuộc kháng chiến chống Tống năm 981 do Lê Hoàng lãnh đạo.

- Phương thức: Hoạt động cá nhân, thảo luận bàn, trình bày lược đồ.

Tường thuật diễn biến trên bản đồ cuộc kháng chiến chống Tống của Lê Hoàn?

- Đinh Tiên Hoàng lên ngôi vua đặt tên nước là gì?Đóng đô ở đâu?

a.Đại Việt. Ở Hoa Lư

b.Đại Cồ Việt. Ở Hoa Lư

c.Đại Cồ Việt.Ở Cổ Loa

d.Đại Việt.Ở Đại La

- Khi Lê Hoàn lên ngôi vua, nước ta phải đối phó với bọn xâm lược nào?

a. Nhà Minh ở Trung Quốc

b. Nhà Hán ở Trung Quốc

c. Nhà Đường ở Trung Quốc

d. Nhà Tống ở Trung Quốc

- Lê Hoàn lên ngôi vua vào năm nào? Đặt niên hiệu là gì?

a. Năm 980. Niên hiệu Thái Bình

b. Năm 979 Niên hiệu Hưng Thống

c. Năm 980 Niên hiệu Thiên Phúc.

d. Năm 981. Niên hiệu Ứng Thiên

- Thời kì Tiền Lê có mấy đời vua? Vị vua nào tồn tại lâu nhất?

a. 4 đời vua. Lê Long Đĩnh lâu nhất

b. 3 đời vua. Lê Đại Hành lâu nhất

c. 2 đời vua. Lê Long Việt lâu nhất

d. 3 đời vua. Lê Long Việt lâu nhất

- Lập bảng so sánh giữa 2 nhà Đinh và Tiền Lê theo yêu cầu sau đây:

Nội dung so sánh	Nhà Đinh	Nhà Tiền Lê
Người làm vua		
Tên nước		
Đời vua		
Thời gian tồn tại		

VI. DẶN DÒ

- HS về nhà học bài theo nội dung câu hỏi sgk.
- Làm các bài tập ở sách bài tập.
- Soạn trước bài mới vào vở soạn và trả lời các câu hỏi sau:

? Tình hình kinh tế - Văn hoá nước ta thời Đinh - tiền Lê.

? Sưu tầm các bức tranh nói về văn hoá thời Đinh – tiền Lê.

RÚT KINH NGHIỆM

- Giúp HS phát triển tư duy vẽ sơ đồ và phân tích sơ đồ bộ máy nhà nước, biết quan sát, khai thác kênh hình trong SGK.

- HS biết lập bảng học tập khái quát diễn biến cuộc kháng chiến chống Tống của Lê Hoàn.

- Rèn luyện cho HS kĩ năng vẽ sơ đồ.